

Ohlédnutí za Diskuzním čtvrtkem 19. února

Je mnoho témat, navrhovaných k diskuznímu otevření na tzv. diskuzních čtvrtcích. Bohužel, pořádáme jich jen 9 do roka a proto jsou vybírána témata, která jsou nejen aktuální, ale oslovující i širší veřejnost a také nesou široký sociální dopad. Proto bylo pro únorový podvečer vybráno téma úzce spjaté s oborem, zajišťujícím nám jednu z tzv. základních životních potřeb. Ano, řeč je o výrobě potravin, potažmo o zemědělství a potravinové bezpečnosti a tématem pro diskuzní čtvrtěk byla **Dohoda mezi MERCOSUR a Evropskou unií**. Tématem nás kvalifikovaně provedl Ing. Zdeněk Janděšek, jeden z nejúspěšnějších současných českých zemědělských podnikatelů a v letech 2017 až 2020 předseda Agrární komory ČR.

Hned v úvodu bylo zcela zaplněnému sálu na Křenové, kam přišlo k besedě na sedm desítek účastníků vysvětleno takřka polopaticky, o co vlastně v této dohodě o bezcelní výměně zbožíjde. Proč je pro obyvatelstvo států unie a konkrétně její zemědělce tak zásadní, že **proti jejímu přijetí jsou organizovány masové protesty napříč Unií** a proč je Evropská komise tak rozladěná z toho, že dohodu Evropským parlamentem odsouhlasenou 20. ledna těsnou většinou poslalo několik poslanců šesti evropských zemí „k ledu“ (podle odhadu na rok i dva) podáním žaloby k Evropskému soudnímu dvoru. Tedy k odpovědi proč. Zatímco **motivem a cílem uzavření dohody je vygenerování značného zisku pro majitele korporátních bank** (rozhodně ne zemědělců tady i tam), tak s pravděpodobností hraničící s jistotou bude jejím důsledkem likvidace menších a oslabení největších zemědělských producentů a zpracovatelů v Evropě a současně gradace úpadku především automobilového a na něj vázaného průmyslu v Evropě z důvodu ztráty konkurenceschopnosti a neprodejnosti produkce. Jinými slovy **dojde k zásadnímu oslabení potravinové bezpečnosti**, tj. schopnosti vyprodukovat dostatek potravin pro evropskou populaci v Evropě a vůbec k prohloubení hospodářské krize se vzrůstem nezaměstnanosti. V součtu s právě se prohlubující energetickou krizí, za současného úporného trvání Evropské komise na nikoli vědecké, ale ideologické politice tzv. „grýndýlu“ a za houževnatého lpění na podpoře války na Ukrajině (ve prospěch evropských a amerických zbrojařů) vskutku nečekají evropské obyvatelstvo žádné zářné zítřky, ačkoli se nás snaží média hlavního proudu utlouci dohodou podmíněnou vírou v hospodářský a sociální růst a blahobyt... Proto se proti schválení dohody logicky postavili i naši europoslanci za Stačilo! Dovolím si vlastní poznámku k opodstatnění pochybností o přínosu dohody. Stačí vzít v úvahu už jen to, že zatímco oslavné mediální tirády předpokládají, že dohodou o bezcelním vstupu na jihoamerický trh (MERCOSUR volně přeloženo znamená „Společný trh Jihu“) obejde EU dopady zhoršování vztahů s Čínou (a Ruskem), tak souběžně na tomtéž trhu právě Čína již vesele úraduje a staví továrny. Jak by také ne, když především Brazílie (s přehledem největší z jihoamerických států) je spolu s Čínou členem sdružení BRICS+? Takže po 25 letech příprav to vypadá, že politické elity Unie jsou A) buď jelity anebo B) hrají za někoho úplně jiného než „obyčejné“ Evropany ...? B bude správně.

Toto vysvětlení podstaty ani netrvalo dlouho a bylo jasno. Většina času více než dvouhodinového jednání pak již byla věnována otázkám provozování našeho českého zemědělského podnikání v podmínkách po 35 letech budování kapitalismu (či spíše bezhlavého bourání socialismu?) a především po dvaceti letech členství ČR v EU. A nebylo to povzbudivé líčení. Tím spíše, že šlo o sdělování zkušeností z první ruky člověkem podnikajícím v oboru desítky let. **Určujícím neštěstím je přitom zcela zjevně sice neodborné, zato však ideologicky správné vedení našeho zemědělství, včetně**

potravinářství a obchodu s potravinami. Rozvrátili jsme vyspělý systém organizace zemědělské prvovýroby, přestali jsme chránit ornou půdu, vyklučili většinu sadů, razantně omezili pěstování konzumních brambor, mnoho obdělávaných polí jsme převedli na trvalý travní porost a začali dotačně podporovat NEVÝROBU. Potravinářství jsme prodali do cizích rukou začali jásat a ochotně kupovat (a jíst) potravinové náhražky (pardon, vysoce zpracované potraviny), hlavně že jsou levnější (jak se to vezme) a mají zahraniční značku! Oficiální stav je takový, že z celkové spotřeby potravin v ČR se jich v tuzemsku vyrábí jen 30 až 35 procent a 60 až 65 % tvoří dovoz. A protože jsme se tak radostně přizpůsobili a bez reptání, tak za odměnu máme dostat produkty zpoza oceánu, kde jsou potraviny vyráběny bez relativně přísné kontroly kvality, uplatňované v Evropě. Díky za ně, bez ohledu na to že komplikují zemědělcům dosažení ceny produktů, která je uživí. Co to znamená? Jen pro příklad akceptování masa ze zvířat od narození preventivně „léčených“ antibiotiky, nebo polotovary z GMO plodin, což je oboje evropskou zemědělskou politikou (z dobrých důvodů) odmítáno! Co je důsledkem? Tak razantní pokles schopnosti, že díky oficiálním statistikám je ztráta potravinové soběstačnosti ČR veřejně přiznávána i „mejnstrímem“. Je jen iluzorní náplastí, že v tom nejsme sami, jen hůř než průměr EU při trendu, který se při rozběhu dohody s MERCOSUR jednoznačně zhorší. Ale to nevadí! Hlavně „grýndýl“ a jede se dál!

Na přetřes se dostala samozřejmě řada dalších otázek. Namátkou třeba jak je to s nezbytností vybíjet celé chovy při ojedinělém výskytu nákazy, jak je to s chovem slepic volně a v klecích, jak je to vlastně s dotacemi u nás a v Evropě, nebo jestli a kolik kterých je u nás zemědělských podniků, které dokážou i v soudobých podmínkách obstát. No a samozřejmě **generální otázka: Dá se s tím ještě něco dělat?** Podle Zdeňka Jandejska ještě není vše ztraceno a při provedení nezbytných změn především v legislativě **ještě má naše zemědělství potenciál vrátit se k potravinové soběstačnosti** (nebo také potravinové bezpečnosti – neplést si s bezpečností potravin) **do sedmi let**. To se může zdát jako dlouhá doba. Musíme si však uvědomit, že nejde jen o korekci řízení, pravidel, ale také o obnovu úrodnosti zatravněných polí, o obnovu chovů a také o obnovení schopnosti vyrobené potraviny zpracovávat. No a vzhledem k tomu, že jsme jedním, a to menším ze států EU, jejíž vedení rozhodně nestojí o jakoukoli korekci své katastrofální zemědělské politiky obecně a už vůbec ne v ČR, jeví se mě osobně tento odhad jako velmi optimistický, nikoli však nemožný. S nápravou se však nesmí váhat a z pohledu mé vlastní profese (krizový management) vidím jako nutnou podmínku pro záchranu české potravinové soběstačnosti učinit ji jednou z priorit bezpečnosti státu. Pokud někdo zvedá obočí, tak dodávám - **bez pitné vody vydrží člověk tři dny, bez jídla týden. Máte dojem, že vyrábět zbraně a zabíjet se ve válkách je smysluplnější než dokázat si vyrobit potraviny?** Základním předpokladem je přitom mít vůbec kde. Mým osobním závěrem, za srdečným poděkováním Zdeňku Jandějskovi za besedu i vlasteneckou statečnost, je proto apel pro všechny volby a všechny vlastenecké poslance a zastupitele – **chraňme si českou ornou půdu!**

Ing. Václav Fišer
Člen MěV KSČM
Předseda MěR KČP Brno
Člen KSV a spolku SVATOPLUK